

Katowice 14.06.2016 r.

NOTATKA Z REALIZACJI PRACY NT. „OKREŚLENIE ZAPOTRZEBOWANIA NA
ZAWODY NA RYNKU PRACY W POWIECIE RACIBORSKIM”

Do wiadomości:

- *Mirosław Ruszkiewicz Dyrektor Powiatowego Urzędu Pracy w Raciborzu*
- *Anna Kobińska-Mróż Urząd Miasta Racibórz, Kierownik Referatu Przedsiębiorczości i Obsługi Klienta*

Z przyjemnością informujemy, że na zamówienie Powiatowego Urzędu Pracy w Raciborzu eksperci z Głównego Instytutu Górnictwa w czerwcu br. rozpoczęli pracę badawczą o tytule „Określenie zapotrzebowania na zawody na rynku pracy w powiecie raciborskim”. Praca potrwa do sierpnia 2016 roku i obejmie m.in. badania ankietowe na celowo-kwotowej próbie raciborskich przedsiębiorców oraz wywiady pogłębione, które zostaną zrealizowane na celowej grupie ekspertów instytucjonalnych z terenu powiatu raciborskiego. Głównym celem badań jest wzmocnienie pozycji kadr kwalifikowanych na rynku pracy powiatu raciborskiego. Dominującym w badaniach jest przekonanie, że ich wyniki przyczynią się do wzmocnienia Strategii Rozwoju Powiatu Raciborskiego i miasta Racibórz. Zarówno zlecający i realizujący badania dążą przede wszystkim do osiągnięcia celu jakim jest wsparcie realizowanej przez władze powiatu raciborskiego i miasta Racibórz polityki społeczno-gospodarczej.

Zrealizowana w ramach badań analizy statystyczne uprawniają do sformułowania pierwszych wniosków o charakterze ostrzegawczym. W powiecie raciborskim w latach 2002–2014 – z uwzględnieniem prognozy do 2035 roku – wyraźnie ujawnia się znaczenie falowania wyżów i niżów demograficznych, przedłużenia w czasie fazy niżowej z końca lat 80. XX w. na kolejne lata (okres transformacji), jak i oddziaływanie wpływu transformacji ustrojowo-gospodarczej i akcesu Polski do UE na sferę przestrzenną, demograficzną, społeczną, gospodarczą i infrastrukturalną powiatu, co uwypukliło na jego terenie liczne problemy rozwojowe, takie jak:

- zmniejszanie się liczby mieszkańców powiatu,
- spadek ludności w wieku przedprodukcyjnym,
- spadek ludności w wieku produkcyjnym,
- dynamiczny wzrost ludności w wieku poprodukcyjnym,

- dalsze prognozowane spadki liczby ludności w wieku przedprodukcyjnym i produkcyjnym przy jednoczesnym dynamicznym wzroście liczby ludności w wieku poprodukcyjnym,
- dynamicznie rosnące obciążenie demograficzne ludności w wieku produkcyjnym ludnością w wieku nieaktywną zawodowo,
- bardzo duży udział w populacji ludności ogółem rodzin z dziećmi do lat 24 pozostających na utrzymaniu,
 - głęboko ujemny przyrost naturalny,
 - skrajnie niski współczynnik dzietności oraz współczynnik reprodukcji brutto,
 - niski współczynnik dynamiki demograficznej,
 - ujemne saldo migracji wewnętrznych i zagranicznych na pobyt stały,
 - niski współczynnik skolaryzacji odpowiadający wykształceniu wyższemu,
 - niska i niezadowalająca liczby pracujących na 1000 mieszkańców powiatu,
 - bezrobocie wśród osób pozostających bez pracy powyżej 24 miesięcy,
 - bezrobocie wśród osób młodych,
 - bezrobocie wśród osób posiadających małe doświadczenie zawodowe.

W tym kontekście wydaje się słusznym wniosek, że do najważniejszych implikacji wynikających z powyżej opisanego stanu i prognozy społecznej należałoby zaliczyć¹:

- bliską perspektywę (lata po 2015 r.) wchodzenia w wiek emerytalny roczników powojennego wyżu demograficznego, co przyczyni się do pogłębienia i tak już niekorzystnego obrazu struktury wieku mieszkańców,
- w związku z tym dalsze deformowanie struktury płci, wzrost feminizacji, zwłaszcza w starszych grupach wieku ludności,
- ograniczenie zastępowalności pokoleń na powiatowym rynku pracy. Jest to konsekwencja zarówno przemian w strukturze wieku, jak i efekt emigracji zagranicznych. W części także określonych preferencji w kształtowaniu się migracji wewnątrzregionalnych,
- utrzymywanie się niekorzystnych zmian w strukturze bezrobotnych (absolwenci szkół wyższych).

Dr Ryszard Marszowski
Główny Instytut Górnictwa
Zakład Badań Ekonomicznych i Społecznych

¹ Por. J. Runge, Regionalne i lokalne konsekwencje współczesnych przemian demograficznych Polski – elementy metodologii badań. Przykład województwa śląskiego, w: Zeszyty Naukowe Uniwersytetu Ekonomicznego w Katowicach nr 223, Katowice 2015, s. 286–287.